

Shrnutí:

Tématem článku je ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, které upravuje možné použití tzv. asperační zásady, tedy možnosti zvýšit horní hranici sazby pokuty, která se ukládá při spáchání více přestupků stejným pachatelem. Zákon o odpovědnosti za přestupky obecně vychází z tzv. zásady absorpční, kdy se v případě více přestupků spáchaných stejnou osobou uloží trest za přestupek nejpřísněji trestný, resp. nejzávažnější, pokud jsou tresty stejné. Vedle toho však umožňuje použít i zásadu asperační, kdy je možné horní hranici sazby pokuty za přestupek nejpřísněji trestný zvýšit až o polovinu, nejvýše však do částky, která je součtem horních hranic sazeb pokut za jednotlivé společně projednávané přestupky. Problémem právní úpravy však je, že nestanoví žádná kritéria, při jejich splnění je možné asperační zásadu použít, která by se lišila od kritérií použití zásady absorpční, v obou případech jde o dva nebo více přestupků téhož pachatele projednávaných ve společném řízení. Dnešní úprava je pozůstatkem původního návrhu zákona, který počítal s kategorizací přestupků na tři skupiny podle jejich závažnosti, přičemž kritériem použití absorpční zásady mělo být to, že alespoň jeden ze společně projednávaných přestupků patří mezi nejzávažnější. Toto kritérium sice použít nejde, protože přestupky se takto nerozdělují, použití absorpční zásady by nicméně i tak mělo zůstat vyhrazeno pro skutečně závažné a výjimečné případy. Argumentem ve prospěch takového závěru může být i ustanovení trestního zákoníku, které váže použití asperační zásady na „vícečinný souběh většího počtu trestných činů“. V každém případě by měla správní orgán použití asperační zásady jako možného, nikoliv povinného (na rozdíl od absorpční zásady) institutu co možná nejpřesvědčivěji odůvodnit.

Klíčová slova: správní trestání, přestupky, absorpční zásada, asperační zásada, společné řízení, pokuta, horní hranice sazby pokuty.

On the asperation principle in the law on liability for offences – summary:

The article deals with the provision of the Act on Liability for Offences and Proceedings, which regulates the possible use of the so-called asperation principle, i.e. the possibility of increasing the upper limit of the fine imposed when multiple offences are committed by the same perpetrator. The Act on Liability for Offences is generally based on the so-called absorption principle, where in the case of multiple offences committed by the same person, the penalty for the most severely punishable offence is imposed, or rather the most serious, if the penalties are the same. In addition, it also allows the use of the asperation principle, where the upper limit of the fine for the most severely punishable offence can be increased by up to half, but not more than the sum of the upper limits of the fines for the individual offences being considered together. The problem with the legislation, however, is that it does not set any criteria, if they are met, it is possible to apply the asperation principle, which would differ from the criteria for applying the absorption principle, in both cases there are two or more offences by the same perpetrator being tried in joint proceedings. Today's regulation is a remnant of the original draft law, which envisaged categorising

offences into three groups according to their seriousness, while the criterion for applying the absorption principle should be that at least one of the jointly tried offences is among the most serious. Although this criterion cannot be applied, because offences are not divided in this way, the application of the absorption principle should nevertheless remain reserved for truly serious and exceptional cases. An argument in favour of such a conclusion can also be the provision of the Criminal Code, which links the application of the aspiration principle to the "multiple concurrent commission of a larger number of offences". In any case, the administrative authority should justify the use of the aspiration principle as a possible, not mandatory (unlike the absorption principle), institute as convincingly as possible.

Keywords: administrative punishment, offenses, absorption principle, aspiration principle, joint proceedings, fine, upper limit of the fine rate.